

INFORMATIENOTA RAAD LAREN

Van	Gemeente Laren – College van B&W
Aan	Gemeenteraad
Portefeuillehouder	Brito Roque, S. de
Afdeling/team	Ruimtelijke Ontwikkeling
Datum vaststelling B&W	Datum vaststelling college: 1 september 2026
Openbaar?	Ja

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen Larens Behoud ten aanzien van energiearmoede

Kennisnemen van

1. Kennis te nemen van de beantwoording van de vragen van Larens Behoud ten aanzien van energiearmoede.

Aanleiding voorstel

Op 17 augustus 2026 heeft Larens Behoud schriftelijke vragen ingediend over energiearmoede in Laren. In bijlage 1 zijn de ingediende vragen van Larens Behoud te vinden. In deze informatienota worden de vragen beantwoord.

Kernboodschap

Beantwoording vragen:

1. Hoe kan het dat Laren zoveel armoede kent op dit vlak?

Energiearmoede betekent in brede zin dat een inwoner een (te) groot deel van het inkomen moet besteden aan energiekosten. Dit kan verschillende oorzaken hebben, zoals een laag inkomen, hoge energiekosten, een slecht geïsoleerde woning of een combinatie van deze factoren. De stijgende energieprijzen en inflatie van de afgelopen jaren hebben duidelijk gemaakt dat een aanzienlijke groep mensen in Nederland met energiearmoede te maken heeft. Voor huishoudens die in energiearmoede leven, drukken de energiekosten relatief zwaar op het inkomen in vergelijking met huishoudens die hier niet mee te maken hebben.

Landelijk wordt geschat dat ongeveer 6% van alle huishoudens in energiearmoede leeft. Net als in de rest van Nederland is er ook in Laren een groep inwoners die te maken heeft met energiearmoede. Naar schatting gaat het om 5% van alle bewoners van Laren. Daarnaast is er een groep inwoners die zich in een risicopositie bevindt: zij kampen nog niet met energiearmoede, maar lopen wel een verhoogd risico op financiële problemen als gevolg van bijvoorbeeld onverwachte uitgaven, inkomensverlies of stijgende energieprijzen.

De gemeente Laren heeft de afgelopen jaren diverse maatregelen en ondersteuningsmiddelen ingezet om deze groep inwoners te helpen en te ondersteunen.

2. Over welke huishoudens praten wij dan in Laren, de huishoudens met alleenstaande oudere inwoners (met alleen een AOW en een klein pensioen) of anders?

De exacte omvang en samenstelling van de doelgroep zijn afhankelijk van de gehanteerde definitie van energiearmoede. Hieronder wordt uitgegaan van de breedste definitie van energiearmoede: huishoudens met een laag inkomen óf een hoge energierekening óf een woning met een lage energetische kwaliteit. Ook bij het vaststellen dat in Laren 5% van de bewoners in energiearmoede leeft, is gebruik gemaakt van deze definitie. Binnen deze doelgroep zien wij in Laren onderstaande kenmerken¹:

Inkomensbron

- 45% ontvangt een pensioen;
- 25% heeft inkomen uit werk of een eigen onderneming;
- 15% ontvangt een bijstandsuitkering of andere sociale voorziening;
- 10% ontvangt een uitkering vanwege ziekte of werkloosheid;
- 5% inkomen uit eigen vermogen.

Huishoudenssamenstelling

- 60% bestaat uit een eenpersoonshuishouden;
- 15% bestaat uit een paar zonder kinderen;
- 10% bestaat uit een paar met kinderen;
- 10% bestaat uit een eenoudergezin.

Eigendomssituatie van de woning

- 50% woont in een corporatiewoning;
- 20% woont in een koopwoning;
- 30% huurt een woning in de particuliere sector of een andere niet-corporatiehuurwoning.

Let op: bij andere definities van energiearmoede (bijvoorbeeld laag inkomen in combinatie met hoge energierekening en/of woning met een lage energetische kwaliteit) kunnen deze kenmerken afwijken. Meer informatie is te vinden op de webpagina van TNO: energiearmoede.tno.nl/

¹ Bron: <https://energiearmoede.tno.nl/>

3. Heeft de gemeente deze huishoudens in beeld?

De gemeente heeft deze doelgroep deels in beeld. Afgelopen jaren hebben we via verschillende acties zowel huurders als eigenaar-bewoners bereikt. Het gaat onder meer om twee acties gericht op energiehulp aan huis, een witgoedactie en een isolatieactie voor eigenaar-bewoners. Via deze initiatieven zijn op verschillende manieren bijna 300 inwoners bereikt.

Tegelijkertijd blijft het bereiken van huishoudens die te maken hebben met energiearmoede een uitdaging. Het onderwerp is vaak gevoelig en raakt aan privacy, financiële omstandigheden en persoonlijke situaties. Daarnaast kunnen schaamte, onzekerheid of een stigma ervoor zorgen dat mensen minder snel hulp zoeken of aangeven dat zij ondersteuning nodig hebben. Ook speelt regelmatig mee dat energiearmoede samenhangt met andere problematiek, zoals schulden, gezondheidsproblemen of sociale kwetsbaarheid.

Om die reden is het lastig om te zeggen of alle huishoudens die ondersteuning nodig hebben in beeld zijn. De gemeente blijft daarom inzetten op verschillende manieren om inwoners te bereiken en passende hulp te bieden. Daarbij wordt nauw samengewerkt tussen de betrokken gemeentelijke teams en maatschappelijke partners, zodat inwoners indien nodig kunnen worden doorverwezen naar aanvullende vormen van ondersteuning. Denk hierbij bijvoorbeeld aan schuldhulpverlening, inkomensondersteuning of de voedselbank.

Vanaf het moment dat de energieprijzen begonnen te stijgen (oorlog Oekraïne) heeft de gemeente diverse hulpmiddelen ingezet om inwoners te kunnen helpen. Zoals bijvoorbeeld energiecoaches via het initiatief Hut van Mie, verwijzen naar het tijdelijk Noodfonds Energie en financiële ondersteuning bij geldzorgen.

4. Het Tijdelijk Noodfonds Energie was tijdelijk en landelijk. Wordt dit voortgezet en gaat het college hier weer aandacht voor vragen? Zo nee, wat is het alternatief?

Het Tijdelijk Noodfonds Energie is een initiatief van het Rijk waarbij bewoners een vergoeding kunnen aanvragen voor het betalen van de energierekening. Ook komend stookseizoen wordt het fonds opnieuw opengesteld. Het kabinet heeft hiervoor € 193 miljoen beschikbaar gesteld, waarmee naar verwachting circa 500.000 huishoudens kunnen worden ondersteund. Zodra het fonds weer opengaat, zal de gemeente hierover actief communiceren om inwoners op de mogelijkheid te wijzen.

Naast het Tijdelijk Noodfonds Energie zijn er lokaal verschillende initiatieven beschikbaar om inwoners te ondersteunen bij het verlagen van hun energiekosten en energieverbruik. Zo zet energiecoöperatie Hut van Mie energiecoaches in die inwoners thuis adviseren over energiebesparing en passende maatregelen. In de afgelopen jaren hebben tientallen inwoners hiervan gebruikgemaakt. Het is daarbij goed om te benadrukken dat Hut van Mie onafhankelijk van de gemeente opereert. De gemeente ondersteunt de coöperatie via subsidie en werkt op diverse

projecten samen, maar de energiecoachgesprekken worden door de coöperatie zelf georganiseerd en uitgevoerd.

Daarnaast heeft de gemeente de afgelopen jaren verschillende projecten uitgevoerd om inwoners die risico lopen op energiearmoede of hiermee te maken hebben, te ondersteunen:

- **Energiehulp aan Huis (in samenwerking met Klimaatroute 2022-2023)**
Een gerichte actie waarbij inwoners die zich eerder hadden aangemeld voor energiehulp een bezoek konden ontvangen van een energiecoach. Tijdens dit bezoek werden kleine energiebesparende maatregelen aangebracht, zoals tochtstrips, radiatorfolie en waterbesparende douchekoppen. Daarnaast ontvingen bewoners advies over energiebesparing. Met deze actie zijn **27** huishoudens bereikt, waarvan 21 huurders en 6 eigenaar-bewoners.
- **Witgoedactie (2024-2025)**
Huishoudens binnen de doelgroep konden een waardebon van € 500 ontvangen voor de vervanging van een oud en energie-intensief witgoedapparaat door een energiezuinig model. In totaal hebben **97** huishoudens gebruikgemaakt van deze regeling, waarvan 76 huurders en 20 eigenaar-bewoners.
- **Energiehulp aan Huis (in samenwerking met Energieklus, 2025)**
Deze actie bouwde voort op het eerdere traject met Klimaatroute, maar richtte zich op een bredere doelgroep. De communicatie was vooral gericht op huurders. In totaal zijn **172** huishoudens bereikt, waarvan 135 huurders en 37 eigenaar-bewoners.
- **Isolatieactie (in samenwerking met Duurzaam Bouwloket 2025-heden)**
Via deze subsidieregeling kunnen eigenaar-bewoners voor isolatiemaatregelen een vergoeding ontvangen van maximaal € 2.000, mits zij voldoen aan de voorwaarden (WOZ-waarde onder de gemiddelde van de gemeente, slecht tot matig geïsoleerde woning). Huishoudens die tot de doelgroep energiearmoede behoren, kunnen een verhoogde subsidie van maximaal € 2.500 ontvangen. Tot nu toe hebben 343 huishoudens de isolatiemaatregelen uitgevoerd en zijn nog eens 179 huishoudens bezig met de uitvoering. Van de toegekende aanvragen behoren er momenteel **drie** tot de doelgroep energiearmoede. Omdat de regeling nog loopt, zullen deze aantallen naar verwachting nog veranderen.

5. Inwoners kunnen gratis advies en informatie krijgen van een energiecoach over hoe te besparen op energie. Wat heeft deze inzet tot nu toe betekend voor het terugdringen van de energiearmoede?

De energiecoaches van Hut van Mie bieden inwoners advies en praktische ondersteuning op het gebied van energiebesparing. Deze dienstverlening richt zich echter niet specifiek op huishoudens die te maken hebben met energiearmoede, maar staat open voor alle inwoners van de gemeente.

Hoewel de adviezen en energiebesparende maatregelen kunnen bijdragen aan het verlagen van de energierekening en daarmee indirect aan het voorkomen of verminderen van energiearmoede, wordt de inzet van de energiecoaches niet specifiek gemonitord op het effect op energiearmoede.

De gemeente heeft daarnaast twee gerichte acties uitgevoerd waarbij huishoudens ondersteuning aan huis ontvingen in de vorm van energieadvies en de installatie van kleine energiebesparende maatregelen, zoals tochtstrips, radiatorfolie en waterbesparende douchekoppen. Deze acties waren specifiek gericht op huishoudens die baat konden hebben bij ondersteuning bij het verlagen van hun energieverbruik en energielasten.

Een nadere toelichting op deze acties is opgenomen in het antwoord op vraag 4.

6. Veel sociale huurwoningen zijn slecht geïsoleerd. Hebben huurders van sociale huurwoningen ook gebruik gemaakt van een energiecoach?

De gemeente heeft prestatieafspraken met de woningbouwcorporatie, onder andere over het verduurzamen van alle huurpanden. De prestatieafspraken worden periodiek gemonitord en besproken met de woningbouwcorporatie.

Bij alle acties van de gemeente op het gebied van energiearmoede, hebben bewoners van zowel koop als huurwoningen meegedaan, waarbij huurwoningen de grootste groep vormde. Uitgesloten is de isolatieactie, die zich enkel op eigenaar-bewoners richt, en waar huurders dus van zijn uitgesloten.

Het aantal huurwoningen dat per project is bereikt, is te vinden in het antwoord op vraag 4.

7. Inwoners met een laag inkomen hebben de mogelijkheid om bij onverwachtse hoge kosten, bijvoorbeeld woonkosten, een bijzondere bijstand bij de gemeente aan te vragen. Is dit bij de inwoners voldoende bekend?

Mensen hebben over het algemeen niet plotseling hogere woonkosten, maar kunnen wel te maken krijgen met een inkomensdaling waardoor de woonkosten niet meer kunnen worden betaald. Dit kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van het overlijden of vertrek van een partner of het verlies van een baan. In dergelijke situaties kan bijzondere bijstand in de vorm van een woonkostentoeslag worden aangevraagd. Hieraan zijn voorwaarden verbonden.

Tijdens een intakegesprek voor bijstand wordt aandacht besteed aan deze mogelijkheid. Daarnaast wordt informatie verstrekt over andere beschikbare regelingen, zoals het Kindarrangement, de individuele inkomensdaling en de bijzondere bijstand. Op alle domeinen vindt een brede intake plaats. Bij vragen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) worden inwoners niet standaard geïnformeerd over regelingen binnen andere domeinen. Wanneer blijkt dat ook op financieel gebied ondersteuning nodig is, worden inwoners hierover geïnformeerd.

Binnen Maatschappelijke Zaken wordt momenteel gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de website. Het voornemen is de informatie over bijzondere bijstand uit te breiden. De werkzaamheden hiervoor worden nog dit jaar opgepakt.

8. Wat gaat de gemeente, na het verschijnen van dit artikel en met het zicht op komende winter, nu doen om de inwoners met energiearmoede te helpen?

Dit najaar komt er vanuit het Rijk ondersteuning door middel van het Tijdelijk Noodfonds Energie. De gemeente zal hierover communiceren om bewoners te informeren over de mogelijkheid om deze subsidie aan te vragen.

Daarnaast loopt de isolatieactie nog door, die zich richt op eigenaar-bewoners, waaronder (maar niet uitsluitend), mensen die met energiearmoede te maken hebben.

Op dit moment staan er geen nieuwe gemeentelijke acties op het gebied van energiearmoede gepland. De acties die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd, zijn gefinancierd vanuit de Specifieke Uitkering (SpUk) Energiearmoede. De resterende middelen uit deze regeling zijn gereserveerd voor de (mede)financiering van de lopende isolatieactie.

Naar verwachting zullen deze middelen volledig worden benut voor de uitvoering van deze regeling. Na afronding van de isolatieactie wordt gezien of er nog financiële middelen beschikbaar zijn en of aanvullende maatregelen wenselijk en haalbaar zijn.

Tot slot blijven de energiecoaches van Hut van Mie beschikbaar voor inwoners die advies of ondersteuning wensen bij energiebesparing.

Consequenties

n.v.t.

Communicatie

n.v.t.

Vervolg

n.v.t.

Bijlagen

1. LB Schriftelijke vragen n.a.v. artikel Honderden huishoudens in BEL-gemeenten kampen met energiearmoede